

תורת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

פרשת מטות תשפ"ב

“אֵין יֵשׁ אֱלֹקִים שְׁפָטִים בְּאֶרֶץ”

השלמות שבנקמת מדין

בפרשתנו הקב"ה מודיע למשה רבינו שלפני פטירתו מהעולם עדיין עליו לעשות מעשה: "נָקָם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחֲרֵי תֹאסֹף אֶל עַמִּיךָ" (לא ג). וחז"ל אומרים "תלה הקדוש ברוך הוא מיתתו בנקמת מדין" (מד"ת), אנו רואים שהנקמה במדין היתה פעולה חשובה כ"כ, עד שתפקידו של משה רבינו בחיים לא ייחשב כמושלם עד שינקום נקמת בני ישראל.

ואנו עומדים ומתפלאים: וכי הנקמה היא כל כך דבר חיובי? הרי התורה מלמדת אותנו שהנקמה היא דבר שלילי ואסור, התורה מזהירה אותנו "לֹא תִקֶּם וְלֹא תִטּוֹר אֶת בְּנֵי עַמֶּיךָ" (ויקרא יט יח). והנה, כאן אמנם המדובר הוא בנקמה מאויבי עם ישראל, אבל איך נוכל להבין שהיא כל כך דבר עליון ונישא עד שזו היא השלמות האחרונה שמוטלת עליו להשיג לפני מותו! איך אפשר להבין את זה? הנקמה, שהתורה כ"כ מרחיקה מאיתנו, דוקא היא פעולתו האחרונה של משה רבינו!?

הידיעה שבנקמה

כדי להבין את העניין, בואו נלמד יחד גמרא במסכת ברכות (לג.). הגמרא באה להסביר לנו כמה גדולה היא ה"דעה", דהיינו בהירות הדעת של האדם בידיעת אמיתות ה', אומרת הגמ', "גדולה דעה, שניתנה בין שתי אותיות, שנאמר א-ל דעות ה'". אם הדעה נכתבה בין שני שמות של ה', מוכרח להיות שהיא חשובה ביותר. מי שרוצה להיות קרוב לא-ל, קרוב לה' - הוא חייב להשיג 'דעה', כלומר הרגשה אמיתית ומוחשית - ידיעה ברורה בנוכחותו של הקב"ה.

ממשיכה הגמרא ושואלת: "אלא מעתה, גדולה נקמה שניתנה בין שתי אותיות"? וכי אפשר לומר שאותה חשיבות יש גם לנקמה, הרי גם היא ניתנה בין שתי אותיות, "שנאמר א-ל נקמות ה'!" וכי איזה קרבת ה' יש בנקמה! עונה הגמרא, "אין! במילתיה מיהא

גדולה היא! כשהנקמה במקומה הנכון, היא אכן גדולה וחשובה מאד בהשגת ידיעת ה' לא פחות מהדעה! גם הנקמה מביאה לדעת את ה', הנקמה מראה על נוכחותו של ה' בעולם. ולכן גם היא ניתנה בין שני שמותיו של ה', כי היא דרך חשובה מאד להתקרב לה'!

אם כן, למדנו שהנקמה היא יסוד חשוב באמונה בקב"ה. בואו נעמיק ונתבונן בעניין.

האמת נעדרת

"תִּנְיָא אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי אֵימָתִי שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְגַּדֵּל בְּעוֹלָמוֹ, בְּשָׁעָה שֶׁעוֹשֶׂה מִדַּת הַדִּין בְּרָשָׁעִים" (ויק"ר כד א), כשמידת הדין פוגעת ברשעים מתגדל שם ה' בעולם, וכך גם כשמתבצעת נקמה גלויה וישירה ברשעים על רשעתם, הנקמה הזו מגדלת את שם ה' בעולם, כי אם הרשעים לא נענשים כראוי, אנשים רואים חוסר צדק בעולם, והם מתחילים לחשוב שחלילה העולם נתון ביד המקרה - לית דין ולית דיין. העדר המשפט והעונש לרשעים, מראה כאילו העולם הוא מקום של אקראיות, מקרה, ללא בעל-בית ומנהיג. וכבר שאל הנביא ירמיה: "מִדּוֹעַ דֶּרֶךְ רָשָׁעִים צִלְחָה שָׁלוֹ כָּל בִּגְדֵי בְּגָד" (יב א). למרות שמאמינים בה', חוסר צדק הוא גלולה מרה לנשמה, קשה לה לראות רשעים שטוב להם.

הצדק העולמי

נקח דוגמא מחיינו, אחד הרשעים הגדולים ביותר בכל ההיסטוריה היה הרשע הארור היטלר ימ"ש. והנה, הוא עשה ככל העולה על רוחו במשך שנים, ובסוף כשתכניו לא הצליחו, הוא יצא מן העולם בדיוק בדרך ובזמן שהוא רצה. הוא נטל גלולת רעל, ומת בשלום. לרוצחים מגיע עונש מוות - כך התורה מלמדת. אבל ברוב המוחלט של מדינות העולם אין עונש מוות כלל. כששומעים על מושלים שמבטלים עונש מוות לרוצחים, קור מזדחל לליבנו. העולם צריך צדק! לא רק למטרת הרתעה, למרות שגם זה נכון.

האמת היא שהקב"ה, הוא "אל חי וְקַיִם", שולט בעולם בלי מצרים.

הלל במפלתם של רשעים

כל מי שמכיר מעט את ספר תהלים יודע שכל הספר נסוב סביב תהלת תשבחותיו וגדלותו של הקב"ה, גודל חסדיו ורוב כוחו, דוד המלך נקרא "וְנָעִים זְמֵרוֹת יִשְׁרָאֵל" (שמואל ב כג א). ובתהלותיו אנו משבחים את ה' בכל יום כמו שאנו אומרים "וּבְשִׁירֵי דָּוִד עֲבָדְךָ נְהַלֵּלְךָ ה' אֱלֹהֵינוּ". אבל כשמתחילים לקרוא את הספר, יש מילה אחת שחסרה. היא מתאימה לרוב הפרקים בספר, אבל אינה מופיעה עד פרק ק"ד. המילה הזו היא - "הִלְלוּ-ה'".

והחסרון בולט במיוחד, כי פרק ק"ד מסתיים במילים "בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת ה' הִלְלוּ-ה'". ואילו הפרק הקודם מסתיים גם הוא במילים "בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת ה'", אבל אין שם הִלְלוּ-ה'! אותו הפסוק בדיוק, רק המילה הזו הושמטה.

וחז"ל שמו לב לזה, וכה אמרו במסכת ברכות (ט:): "לא אמר דוד הִלְלוּ-ה' עד שראה במפלתן של רשעים!" רק אחרי הפסוק "יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְרָשָׁעִים עוֹד אֵינָם", כשהרשעים אובדים מהעולם אז אפשר לומר "בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת ה' הִלְלוּ-ה'!"

וצריך להבין שפירוש המילה "הלל" אינו "לשבח", אלא מלשון "אֶמְרָתִי לְהוֹלִלִים אֶל תִּהְיוּ" (תהלים עה ה), דהיינו סערת התלהבות של שמחה, עד כדי איבוד שליטה. "הִלְלוּ-ה'" פירושו להיות בכזו סערת רוחות והתלהבות - על התגלות ה', להתלהב עד בלי די מגדלותו האנסופית של ה'.

כשרואים את הקב"ה נותן לרשע את מה שמגיע לו, מרגישים רגש חזק של התפעלות והתלהבות: הנה ה"אל חי וְקַיִם"! הוא לא רק אלוקים מרוחק, הוא כאן לפני, הרי הוא משלם גמול לרשע! עכשיו הוא הזמן לומר לפניו הִלְלוּ-ה'!

תלמדו לראות נכון

לכן דוד המלך נותן לנו את העצה איך נוכל לראות הכל: "רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵי וְשִׁלְמַת רָשָׁעִים תִּנְרָא" (תהלים צא ח). צריך לפקוח את העיניים ולחפש, כדי לראות את ה"אל חי וְקַיִם" ע"י "שִׁלְמַת רָשָׁעִים", שאכן קורה סביבנו כל העת. אתן לכם דוגמא.

היה יהודי אחד שקראו לו גולדברג. הוא שינה את שמו לשם גוי, התחתן עם שיקצע, ונהיה איש מפורסם ומצליח מאד. ופתאום יום אחד, הוא התרסק במטוסו

אבל יותר חשוב מההרתעה, הוא הרגשת הלב שחלילה העולם כהפקר, הרשע לא נענש על רשעו ואין צדק בעולם. הרי הקב"ה "נוֹתֵן לְרָשָׁע רֶעַ כְּרָשָׁעוֹ" ואיך זה שהרשעים עושים בעולם מה שהם רוצים ואין פוצה פה ומצפצץ? ההסתר פנים מראה כאילו חלילה אין שופט בארץ, ואיש הישר בעיניו יעשה.

"הַנֶּשֶׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ"

דוד המלך אומר: "הַנֶּשֶׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ" (תהלים צד ב). אם היו שואלים אותי איך מנשאים את ה'? אומר לכם מה אני הייתי אומר. אני הייתי אומר שהדרך הטובה ביותר לנשא את ה' הוא לפרסם את מעשיו הגדולים! את הניסים, את הטבע והעולם שהוא ברא - שאינם אלא נס. צריך להיות שוטה מופלג כדי לא לראות את גדלותו של ה' בטבע ובהיסטוריה! וכל האקדמאים הכופרים, שאינם מאמינים בבורא העולם - הם באמת שוטים מופלגים! רק לפקוח עיניים, ומיד רואים את ה' בחוש.

אז אני הייתי אומר, "הנשא שופט הארץ - שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה!" אבל דוד המלך אומר משהו אחר. "הַנֶּשֶׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ - הָשֵׁב גְּמוּל עַל גָּאִים". מתי הקב"ה נישא על הארץ? מתי הבריות מגיעים להרגשה הכי אמיתית ומוחשית על הימצאותו של ה' בעולם, דוקא בעת המשפט! כשהקב"ה שופט את הרשעים ומשיב להם כגמולם! כשרואים בעיניים שהרשעים מקבלים את מה שמגיע להם, משיגים דעת ה'. כשיד ה' יורדת בכבודות על החוטאים, האמונה חודרת לעצמות. הקב"ה אכן מגיב על מעשי בני האדם! ביציאת מצרים, כשעם ישראל ראו על שפת ים סוף את נקמת ה' במצרים, הם הגיעו לאמונה שלמה "וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם וַיֵּירָאוּ הָעָם אֶת ה' וַיֹּאמְרוּ בָּה' וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ" (שמות יד לא).

בכל מה שרואים את נוכחות ה' מכל נפלאות הבריאה, אם עדיין לא רואים אותו כ"שֹׁפֵט הָאָרֶץ", לא רואים אותו מספיק בבירור. צריך לראות את ידו החזקה של ה' מענישה את הרשעים, כדי להיות מאמין אמיתי. רק כשהאדם רואה את ה' ב"הָשֵׁב גְּמוּל עַל גָּאִים", הוא יודע באמת שה' קיים ונוכח בעולם.

אומרים בתפילה כל יום "אל חי וְקַיִם". מה הפירוש "חי"? שהוא נושם כמונו? ח"ו. חי הכוונה שהוא רואה, ופועל בתוך ההיסטוריה של העולם, הוא נותן לעושי רצונו שכר על מעשיהם טובים ומעניש את עוברי רצונו על מעשיהם רעים. האמת היא שכל מה שנראה לנו שהרשעים משגשים ומצליחים, הכל שקר וכזב.

עובדי ה' מלמדים את אמיתות התורה, והם אומרים לי "אֲבִינָה לְאַחֲרֵיתָם". קח נשימה עמוקה, התאזר בסבלנות, חכה ועוד תראה את סופם של הרשעים האלה. כולם בסוף מקבלים את העונש המגיע להם.

לפני זמן רב התקיימה פגישה חשובה במלון בארה"ב, בהשתתפות עשרת האנשים החשובים ביותר בעולם הפיננסי. ראשי חברות ובנקים, השמות הגדולים ביותר ב"וול סטריט", בורסת המניות בניו יורק, שרי ממשלה. בזמנו, כל אחד מהם היה איש מצליח, מפורסם ועשיר.

אבל בואו נשמע לעצתו של דוד המלך, ונקיים "אֲבִינָה לְאַחֲרֵיתָם". אחרי עשרים וחמש שנה, אחד מהם מת במצב של פשיטת רגל, במשך חמש שנים קודם לכן הוא חי על כסף שאינו שלו. השני, מת בארץ זרה, עני ואביון, לשם נמלט כדי לברוח מריצוי עונש מאסר גדול. השלישי, איבד את שפיותו. רביעי, נמלט מהארץ מאימת נושיו, ומת שם בחוסר כל. החמישי, ראש הבורסה בניו יורק, השתחרר מן הכלא לא מזמן. חבר הקבינט הממשלתי קיבל חנינה מן הנשיא, כדי שיוכל למות בביתו. עוד שניים מהם, התאבדו בירייה.

בשעת גדלותם, הכל רצו בקרבתם, העריצו אותם וקינאו בהם. אבל מי שבא אל מִקְדָּשִׁי א-ל" ולומד את האמת, יודע שצריך "להבין לאחריתם".

"מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הַרְשֵׁעַ"

אבל בכל זאת, בעולם הזה יש הסתר פנים, ולא תמיד רואים את הרשעים מקבלים את גמולם, האמת היא, שסגירת החשבון האמיתית עם הרשעים נעשית בעולם הבא. הרשעים היו חוסכים המון סבל אם העולם הזה היה סוף הסיפור בשבילם... לכן, דיבורינו על נקמת ה' ברשעים לא יהיו שלמים בלי לעסוק ב"אחריתם" בעולם הבא.

כידוע, היה גוי אוקראיני רשע אכזר שנקרא איוון דמיניוק ימ"ש. הוא עינה ורצח יהודים רבים, ובסוף בית המשפט העליון של מדינת ישראל זיכה אותו, והוא חזר לארה"ב לחיות חופשי כאחד האדם, כאילו לא קרה כלום. זה מה שבית המשפט שם עושה תמיד, מקדם את הרוע בארץ ישראל. וכששומעים דבר כזה, נהיה סדק באמונה שלנו. איך ייתכן שרשע כזה לא ייענש כלל?

מישהו שאל אותי את זה. הוא שאל, למה ה' עושה דבר כזה? שאלה גדולה מאד שאל ממני, להסביר לו את דעתו של הקב"ה! ואני כמו נמלה, שמביטה

הפרטי. ואני רוצה לומר לכם, שהמטוס שלו לא סתם התרסק. הקב"ה ריסק אותו עם המטוס שלו! אם היו לנו עיתונים שבאמת הולכים רק לפי התורה, היו שם כותרות ראשיות: "הקב"ה הפיל את מטוסו של הרשע!" ואנו היינו קוראים את הפרטים של מה שה' עשה לו שוב ושוב. "רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֹט וְשִׁלְמַת רָשָׁעִים תִּרְאֶה".

כמובן, אין שום עיתון שיכתוב דבר כזה. ייתכן שלא יזכירו את המקרה כלל. אבל אנחנו חייבים להתעלם מהתעמולה של העיתונים, ומהשטויות שאנשים אומרים. הם יאמרו שהיתה תקלה במנוע, או הזנחה של היצרן או הטייס. צריך להיות "בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֹט", עם העיניים שלך והאזניים שלך, בלי להקשיב לפרשנויות של העולם. אפילו עיתונים חרדיים לא מועילים לראות את ה"שִׁלְמַת רָשָׁעִים".

אני זוכר כל שנה את ה"ארציט" של גולדברג הזה. אני מספר עליו לכולם, כדי שיראו את העונש שה' נותן לרשעים, ויגדלו בדעת ה'.

עונשו של המנהל

היה מנהל אחד של ארגון כשרות כלשהו, שלא נתן לרבנים לעשות שינויים כדי שיהיה אפשר לעשות השגחה ראויה. "אני לא אתן לרבנים לעשות כאן שום שינויים, שיחזרו לבתי הכנסת שלהם ויישבו בשקט". כך הוא אמר. ויום אחד מצאו אותו יושב ברכבו המפואר ליד איזה אגם, כשגופו מנוקב מכדורים.

אם רק פותחים את העיניים, רואים בחוש שוב ושוב מה קורה לרשעים בעולם הזה. יש לי בבית גזירי עיתונים רבים של דברים כאלה, ומידי פעם אני קורא בהם, כדי שלא אשכח אותם. צריך לזכור את הסיפורים האלה, כי התעמולה ששוטפת את העולם עושה ככל יכולתה שנשכח אותם.

במוקדם או במאוחר, הרשעים מקבלים את עונשם. בואו נקשיב לעוד פסוק מדוד המלך ע"ה (תהלים עג יב): "הִנֵּה אֱלֹהֵי רָשָׁעִים וְשִׁלְוֵי עוֹלָם הִשְׁגּוּ חֵיל", תראה את הרשעים האלה, נראה כאילו הם יישבו בשלווה לעולם. ולכן ממשיך דוד המלך ואומר זה נראה כאילו "אֵךְ רִיק זִכְיָתִי לִבִּי וְאַרְחֻץ בְּגִקְיוֹן כְּפִי", אולי לריק טיהרתי וזיככתי את ליבי? הרי אם הרשעים כ"כ נהנים, למה לעבוד קשה להיות צדיק? הצלחת הרשעים נכנסת ללב המאמין ומפריעה כמו סכין מלוכנת.

ממשיך דהע"ה ואומר כל זה נראה נכון ומופלא: "עַד אָבּוֹא אֶל מִקְדָּשִׁי א-ל", שם נמצאים הכהנים

תירוץ הקושיות

והצדיקים יושבים וצופים ולומדים דרכי ה' ממה שנעשה שם. אחד התענוגים הרוחניים הפחות ידועים של גן-עדן, הוא ראיית נקמת ה' ברשעים - הנקמה שם מלמדת אותם את האמת שבעוה"ז לא היתה כל כך ידועה וברורה להם. לצדיקים שחיפשו כל ימיהם בעוה"ז לדעת את ה', יש שם מושבים בשורה הראשונה, והם צופים ברשעים המשלמים את מחיר רשעתם ולומדים מזה מה שצריך. כמובן, לא מדובר כאן על בני ישראל, אנשים שטעו קצת ועשו עבירות פה ושם. הם נמצאים בגיהנום רק באופן זמני. איננו שמחים בעונשם, אלא מתפללים שייסלח להם והם ייצאו משם במהרה. ובסוף הם אכן ייצאו, ויצטרפו לצדיקים בגן-עדן.

אנחנו מדברים על "תושבי הקבע" של הגיהנום, ממש אזרחים שם, שיישאו שם לנצח. והצדק שנעשה להם, הנקמה שה' נוקם בהם - היא שמחה גדולה לצדיקים בגן-עדן. כמו שכתוב: "יִשְׁמַח צַדִּיק כִּי חָזָה נֶקֶם פְּעָמָיו יִרְחֹץ בְּדַם הָרָשָׁע". (תהילים נח יא).

אני יודע שבשביל האדם שחי בתרבות המערבית הליבראלית זה נשמע מעט גס, אבל אלו הם מילותיו של דוד המלך! והוא מסביר גם מהי סיבת השמחה: וַיֹּאמֶר אָדָם אֶךְ פָּרִי לְצַדִּיק אֶךְ יֵשׁ אֱלֹקִים שְׁפָטִים בְּאָרֶץ. עכשיו הם רואים שה' הוא שופט צדק! כעת התיישבו כל הקושיות, הכל מובן לגמרי. כל הסדקים שניבעו באמונת ה' שלהם במשך חייהם בעולם הזה, בראותם בחייהם רשעים שטוב להם, חוזרים ומתאחים עכשיו. האמונה בקב"ה מושלמת עכשיו שרואים שכל החשבונות אכן נסגרים בסוף.

השגת דעת

כשאנו מתבוננים בכל החיים שסביבנו, ואנו מבחינים בכל הרע והרשע שבעולם, כאשר נראה כאילו אנחנו חיים בעולם מופקר - לית דין ולית דיין, צריך לחשוב על נקמת ה' ברשעים כמה שרק אפשר, כי ככל שהידיעה הזו תחדור לתוכנו כך תהיה לנו יותר דעת אלוקים, יותר הכרה בצדק המושלם שלו. וכמה שיותר מאמינים שאף אחד לא יכול להתחמק, וכל אחד מקבל את המגיע לו, כך נהיה יותר מוכנים לעולם הבא. זו עבודה חשובה מאד, להכיר בתשלום הגמול של ה' בעולם הזה ובעולם הבא.

וזה לא יבוא מעצמו, הקדישו דקה אחת ביום כדי להתבונן באמת הזו, שברגע זה ממש הקב"ה 'סוגר' חשבונות' עם הרשעים בגיהנום. כך תזכו להיות

מלמטה אל גגו של גורד שחקים, ומנסה לשער מה יש שם למעלה, כך גם אני אתן לכם את דעתי העניינה.

כבר אמרנו, שאותה שאלה צריך לשאול גם על היטלר ימ"ש. אחרי כל אוקיינוס הרוע שהוא הביא על העולם ועל היהודים, הוא מת ללא צער, בזמן ובמקום שהוא רצה. לא כך צריך למות רשע שכמותו. יש לי הרבה רעיונות איך הוא היה צריך למות, ותהיו בטוחים שלקב"ה יש רעיונות טובים יותר. אז איך ייתכן שרשעים כמו היטלר ודמניוק ימ"ש, ועוד רבים אחרים, אינם מקבלים את המגיע להם?

הפליאה מלמדת

אלא הפשט הוא, שדוקא בפליאה הזאת, משהו כזה שכל אדם בעל לב אנושי מבין שהוא בלתי אפשרי שלא יהיה עליו עונש, כשבכל זאת הוא לא נענש בהכרח להגיע למסקנא חשובה מאוד, העדר העונש משמש כאמצעי שה' רוצה להראות לנו לימוד חשוב, בהכרח תבינו מזה, שיש משהו הרבה יותר גדול מיסורי העולם הזה, יסורי נצח בעולם הנצח שאחרי העולם הזה. המקום להעניש רשעים כאלה הוא לא כאן, בעולם הזה. בשביל רשעים גדולים כאלה מסע הייסורים והנקמה שלהם מתחיל אחרי שהם עוזבים את העולם הזה.

הרי מה כבר אפשר לעשות להם בעולם הזה שיהיה עונש מספיק בשביל רשע כזה? בשביל כ"כ הרבה דם יהודי? הייסורים הקשים ביותר שאפשר לדמיין אינם מגרדים את קצה-קצהו של מה שמגיע להם. לכן ה' אומר לנו, "אתן לרשע הזה ללכת חופשי בעולם הזה", הרי ה' הוא מי שבאמת שחרר את דמניוק ונתן להיטלר למות בשלווה, והלימוד מזה עבורנו הוא: "תתרגלו לחשוב על הגמול והנקמה האמיתיים, על הגהינום".

חשוב ביותר לדעת שיש גיהנום. לדעת זה לא כמו שרוב האנשים יודעים זאת בידיעה שטחית, אלא לדעת באמת חיה ומוחשית שחודרת לעצמות, הרשעים מתייסרים ייסורי תופת בגיהנום ברגעים אלו ממש! ושם אי אפשר להתחמק או לשקר. שם שופטי בג"ץ אינם יכולים להגן על הפושעים.

צריך לדמיין מה היטלר ימ"ש עובר ברגעים אלה. כל יום מחיים אותו מחדש, ומממיתים אותו בייסורים נוראיים. כל היום הוא צורח מייסורים. והוא לא היחיד שם, צפוף שם מאד. צפוף, וחם.

עלינו להיות סמוכים ובטוחים, נקמת ה' ברשעים - בא תבוא, והקב"ה שולט שליטה מלאה בכל מה שנעשה. והשגתנו בדעת זו תכין אותנו ליהנות מזיו השכינה בעולם הבא לנצח נצחים.

שבת שלום ומבורך!

מתוך תשובות שהשיב הרב זצ"ל לשואלים

שאלה:

מדוע תיארו לנו הנביאים את מלחמת גוג ומגוג שתהיה בתקופה שלפני בוא המשיח? איזו תועלת יש לנו מידיעות אלו?

תשובה:

הנביאים רצו שנדע שכוחות הרשע חזקים מאוד בעולם הזה, ושהם לעולם לא ייכנעו לנו בקלות. הם רצו גם שנדע שכאשר תגיע שעת הגאולה, כוחות אלו עתידים להפעיל מאמצים אדירים כדי למנוע את הגאולה. ומדוע? כי הגאולה תהיה תחילת תקופה של אושר גדול, כאשר כולם יכירו בהשי"ת. ולפיכך, באותו זמן אויבינו ינסו בכל כוחם לעצור את הגאולה ואת ההכרה האמיתית הזו בה'.

הנביאים רצו שנדע את זה, כדי שנהיה מודעים לכך שבעולם הזה - גם עכשיו - היצר הרע עושה כמיטב יכולתו על מנת לעצור אותנו. ועלינו לדעת שאנחנו צריכים להשיב מלחמה שערה, ושאנחנו נמצאים בעולם הזה כדי להתגבר על אלו המנסים למנוע ממנו לבוא לידי הכרה ברורה בה'.

הצלחתנו תלויה בהישגים שלנו בתחום הזה, ועלינו לוודא שלעולם לא נפסיק, לעולם לא נחלש, בתחום זה של עבודת ה', לא משנה כמה יריבים טיפשים יהיו לנו, ולא משנה עד כמה הם נראים כחזקים.

"מהיושבים בשורה הראשונה" בגן עדן, ותראו בנקמת ה' ברשעים. והעונג בזה לא יהיה עונג מדומה, חומרי ואכזרי, כמו נקמת השוטים בעולם הזה, אלא עונג של נחמה לנשמה, כשרואים שה' שליט ושופט צדק.

"וּבְאֵבֶד רְשָׁעִים רְנָה"

ידועים דברי הרמב"ם: "כל הפורשין מדרכי צבור, והם האנשים שפרקו עול המצות מעל צוארן ואין נכללין בכלל ישראל בעשיית המצות ובכבוד המועדות וישיבת בתי כנסיות ובתי מדרשות, אלא הרי הן כך בני חורין לעצמן כשאר האומות, וכן המינים והמשומדים והמוסרין, כל אלו אין מתאבלין עליהן, אלא אחיהם ושאר קרוביהם לובשין לבנים ומתעטפים לבנים ואוכלים ושותים ושמחים שהרי אבדו שונאיו של הקב"ה. ועליהם הכתוב אומר הלא משנאיך ה' אשנא". (אבל א' י) שלמה המלך אומר לנו "וּבְאֵבֶד רְשָׁעִים רְנָה" (משלי יא י), שיהיה ברור, הקב"ה מתנהג בחסד עם בריותיו, ואנו מצווים ללכת בדרכיו, אבל כל זה איננו נוגע לרשעים, "אוכלים ושותים ושמחים שהרי אבדו שונאיו של הקב"ה", אנחנו איננו משתתפים בצערם של הרשעים המקבלים את עונשם, כמו שיש כאלה חושבים. אנחנו אומרים כאן דעת תורה! איננו מנסים להסתיר או לייפות את האמת. והאמת היא שתפקידנו הוא לדעת כמה שיותר על דרכיו של ה', ודרכיו הם צדק ואמת, שכר ועונש ניתנים באופן מדויק ואמיתי.

ראיית הצדק שה' עושה, בעולם הזה ובעולם הבא, ובכלל זה העונש המגיע לרשעים, הוא נצרך ביותר למען שלמות האדם; אין כל סיבה להתעצב עליהם. וזו הסיבה ששלמותו של משה רבינו היתה תלויה בראיית נקמת ה' במדין בעיניו. כשרואים דברים כאלה כאן בעולם, הרי זה ממש מעין האמת שבעולם הבא, וזה מכין אותנו למה שיהיה בעולם הבא.

ניתן להשיג ספרי רבינו בחנויות ספרי קודש ואצל המפיצים:

ספר שערי אורה-ועדי מוסר, ספר לב אביגדור-עבודת האדם בקניני השלמות מכתב יד: קולמוס 072-244-1670
תפילת אביגדור-פירוש וביאור על התפילה מכתב יד: אזל מן השוק

